אוֹ (קב) שֶׁל עִקָּרִים, בֵּין בְּחוֹלָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סַכָּנָה בֵּין בְּחוֹלָה שֶׁאֵין בּוֹ סַכָּנָה. וְלֹא שָׁנְכְפָּה כְּבָר וְתוֹלֶהוּ לִרְפוּאָה, אֶלָּא אֲפִלּוּ לֹא אָחֲזוֹ הַחוֹלִי, אֶלָּא שֶׁהוּא מִמְּשַׁפַּחַת נִכְפִּין וְתוֹלֶהוּ שֶׁלֹּא יֹאחֲזֶנּוּ, שָׂרִי. וְקוֹשְׁרוֹ וּמַתִּירוֹ בְּרְשׁוּת הָרַבִּים, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִקְשְׁרֶנּוּ בְּשֵׁיר אוֹ בְּטַבַּעַת וְיֵצֵא בּוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים, שֶׁאָז יֹאמְרוּ שֶׁיּוֹצֵא בּוֹ לְשֵׁם תַּכְשִׁיט, וְזֶה אָסוּר, דְּלָאו תַּכְשִׁיט הוּא: **כו** [ח]נֶאֱמָן (קג) לוֹמַר הָרוֹפֵא עַל עַצְמוֹ שֶׁהוּא מֻמְחֶה: **כז** [ט]יוֹצְאִין (קד) בְּבֵיצַת הַחַרְגּוֹל וּבְשֵׂן שֶׁל שׁוּעָל וּבְמַסְמֵר הַצָּלוּב בֵּין בְּחֹל בֵּין בְּשַׁבָּת וְאֵין בּוֹ מִשּׁוּם דַּרְכֵי הָאֱמוֹרִי, וְכֵן בְּכָל דָּבָר שֶׁהוּא מִשּׁוּם רְפוּאָה. אֲבָל אִם עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה (קה) וְאֵין נִכָּר בּוֹ שֶׁהוּא מִשּׁוּם רְפוּאָה, אָסוּר מִשּׁוּם דַּרְכֵי הָאֱמוֹרִי. אֲבָל (קו) [כ]כָּל לַחַשׁ מֻתָּר [ל]וְלֹא אָסְרוּ אֶלָּא בְּאוֹתָם שֶׁבָּדְקָן וְאֵינָם מוֹעִילִים. [א]מ[יא]יֵשׁ מִי שֶׁחָשַׁשׁ (קז) בְּכָל קָמֵעַ שֶׁאֵינוֹ מֻמְחֶה מִשּׁוּם דַּרְכֵי הָאֱמוֹרִי: **כח** [נ]מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַכָּה בְּפִסַּת רַגְלוֹ וְקוֹשֵׁר עָלֶיהָ מַטְבֵּעַ לְהָגֵן שֶׁלֹּא יִנָּגֵף בְּרַגְלוֹ (קח) וְגַם הוּא (כה) מְרֻפֶּא, (קט) מֻתָּר לָצֵאת בּוֹ: **כט** [ס]הַיּוֹצֵא בְּטַלִּית מְקֻפֶּלֶת עַל כְּתֵפָיו, (קי) דְּהֵינוּ שֶׁלְּאַחַר שֶׁנִּתְּנָה עַל רֹאשׁוֹ מִגַּבְיהַּ שׁוּלֶיהָ עַל כְּתֵפָיו, (קיא) חַיָּב חַטָּאת. אֲבָל אִם אֵינָהּ מְקֻפֶּלֶת עַל כְּתֵפָיו, אֶלָּא מְשֻׁלְשֶׁלֶת בְּרָחְבָּהּ (קיב) לְמַטָּה מִכְּתֵפָיו, שָׂרִי, [ע]שֶׁמַּאֲחַר שֶׁהוּא מִתְעַטֵּף בְּטַלִּיתוֹ וּמִתְכַּסֶּה בָּהּ כְּתֵפוֹ וְגוּפוֹ, אַף עַל פִּי שֶׁמִּתְקַצֵּר קְצָת מִלְּמַטָּה, מֻתָּר. (קיג) [פ]וְעַל פִּי זֶה מֻתָּר (כו) לְהִתְעַטֵּף בְּטַלִּיתוֹ תַּחַת הַגְּלִימָא (קיד) וְלַהֲבִיאוֹ [ל]בֵּית הַכְּנֶסֶת*:

ח יְרוּשַׁלְמִי שָׁם (פ״ו ה״ב) וּכְתַבְהוּ הָרֹא״שׁ (פ״ו סי׳ ח) וְהָרַ״ן (כה. ד״ה אבל) וְהַמַּרְדְּכִי (פ״ו סי׳ שמח). ט בַּבְלִי ס״ז (ע״א) וּכְרַבִּי מֵאִיר לְמִדְרָשָׁא שְׁמוּרְסָן בְּרֵישָׁא רַבִּי מֵאִיר. י שָׁם כְּאַבַּיֵי וְרָבָא. כ הָרֹא״שׁ (פ״ו סי׳ יט). ל ר״ן שָׁם (ל: ד״ה כל) וְהָרַשְׁבָּ״א (סז. ד״ה כל) שֶׁכֵּן נִרְאֶה מֵהַתּוֹסָפוֹת. מ שָׁם (ר״ן) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יוֹנָה (שערי תשובה שער ג אות קד). נ שַׁבָּת ס״ה (ע״א). ס שָׁם קמ״ו (ע״א). ע שַׁבָּלֵי הַלֶּקֶט (סי׳ קו) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם. פ רוֹקֵחַ (סי׳ ק). *) (וְנִרְאֶה לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי שֶׁכָּאן שֵׁיֵךְ הַגָּהַּ שֶׁלְּאַחַר סָעִיף זֶה וְכֵן הוּא בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה וכ״ש הייצא בטלית מקופלת)).

בְּאֵר הַיטֵב

כח (כה) **מְרֻפֶּא.** מִשְׁמַע דְּאִם אֵינוֹ מְרֻפֶּא אֶלָּא שֶׁעוֹשֶׂה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִנָּגֵף אָסוּר. מִגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק מא): **כט** (כו) **לְהִתְעַטֵּף.** כָּתַב (שיירי) כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב״י ס״ק יט) נוֹהֲגִים לִכְרֹךְ הַטַּלִּית בְּמִין אֵזוֹר וּלְחַבְּרוֹ עַל בְּגָדָיו. וּלְמָאן דְּאוֹסֵר שְׁתֵּי חֲגוֹרוֹת אָסוּר, עַיֵּן שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הוּא מִכְּתָבֵי הַקֹּדֶשׁ, (קיט) אָסוּר לָצֵאת בָּהּ לִרְשׁוּת הָרַבִּים אֶלָּא אִם כֵּן מְחֻפֶּה בְּעוֹר (קכ) אוֹ דָּבָר אַחֵר, דְּאִי לָאו הָכִי חָיְשִׁינַן דְּילְמָא יִצְטָרֵךְ לִפָּנוֹת וְיִסְרִים מֵעָלָיו, וְאָתֵי לַאֲתוּיֵינְהוּ אַרְבַּע אַמּוֹת. (קכא) וְאִם הוּא חוֹלֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ סַכָּנָה אִי שָׁקִיל מִנַּיְיהּ, דְּאָז אֵין צָרִיךְ לַהֲסִירָם, בְּכָל גַּוְנֵי מַתָּר לָצֵאת: (קב) שֶׁל עִקָּרִין. שֶׁל שָׁרְשֵׁי סִימָנִין: **כו** (קג) לוֹמַר. וְהוּא הַדִּין שֶׁנֶּאֱמָן (קכג) עַל הַקָּמֵעַ לוֹמַר שֶׁהִיא מֻמְחֶית, דְּלֹא חָשְׁדִינַן לֵיהּ שֶׁיְּכַוֵּן לְהַכְשִׁיל: **כז** (קד) **בְּבֵיצַת הַחַרְגּוֹל.** הוּא חָגָב. וְעַיֵּן בַּגְּמָרָא (סז.) לְמַאי עֲבָדִי כָּל דְּבָרִים אֵלּוּ. וּבְזְמָנֵנוּ הָיוּ אֵלּוּ דְּבָרִים (קכג) אִתְמַחוּ לִרְפוּאָה, וְיֵשׁ לָהֶם דִּין קָמֵעַ מֻמְחֶה, וְשָׂרִי לָצֵאת בָּהֶן כְּשֶׁהֵן תְּלוּיִין עָלָיו: (קה) **וְאֵין נִכָּר בּוֹ שֶׁהוּא מִשּׁוּם רְפוּאָה.** הַיְנוּ שֶׁאֵין נִכָּר (קכד) שֶׁיֵּשׁ לָהֶם דִּין קָמֵעַ מֻמְחֶה, וְשָׂרִי לָצֵאת בָּהֶן כְּשֶׁהוּא לִרְפוּאָה. וְהָא דְּמַתָּר בַּדְּבָרִים הַנ״ל, כֵּיוָן שֶׁיֹּאמְרוּ הַיּוֹדְעִים שֶׁהוּא לִרְפוּאָה (קכה) מִצַּד הַסְּגֻלָּה הָוֵי כְּנִכָּר: (קו) **כָּל לַחַשׁ מֻתָּר.** וַאֲפִלּוּ אִי עֲדַיִן לֹא אִתְמַחֵי וְאֵין אָנוּ יוֹדְעִין שֶׁמַּרְפְּאִין, (קכו) אֲפִלּוּ הָכִי מֻתָּר בְּחֹל, דְּכֵיוָן דְּיָדְעִינַן שֶׁיֵּשׁ לְחָשִׁים שֶׁמַּרְפְּאִים אָמְרִינַן שֶׁמָּא גַּם בָּזֶה יִרָפֵּא, וְהָוֵי קְצָת כְּמוֹ נִכָּר כֵּיוָן שֶׁרְגִילוּת שֶׁהַלְּחָשִׁים יְרַפְּאוּ, וְאֵין אִסּוּר אֶלָּא בְּאוֹתָן שֶׁיָּדַעְנוּ שֶׁאֵינָן מוֹעִילִים: (קז) **בְּכָל קָמֵעַ שֶׁאֵינוֹ מֻמְחֶה.** הַקְשָׁה בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א, הָא תְּנַן דְּאֵין יוֹצְאִין בְּקָמֵעַ שֶׁאֵינוֹ מֻמְחֶה, מַשְׁמַע הָא בְּחֹל שַׁפִּיר דָּמֵי, וְעַיֵּן בְּלִבּוּשֵׁי שָׁרָד שֶׁנִּדְחַק לְיַשֵּׁב. וְאִם הַחוֹלֶה הוּא דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חֲשַׁשׁ סַכָּנָה, נִרְאֶה דִּלְכֻלֵּי עָלְמָא שָׁרֵי בְּכָל גַּוְנֵי: **כח** (קח) **וְגַם הוּא מְרֻפֶּא.** הוּא מִלְּשׁוֹן הַשּׁוּר. (קמ) וּמַשְׁמַע מִזֶּה דִּבְדָבָר שֶׁאֵינוֹ מְרֻפֶּא אֶלָּא שֶׁעוֹשֶׂה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִנָּגֵף בְּרַגְלוֹ אָסוּר, וְאָזַיל לְטַעֲמֵהּ בְּסָעִיף כ״ב, עַיֵּן שָׁם. אֲבָל בְּאַלְיָה רַבָּה (ס״ק נא) הֵבִיא בְּשֵׁם (קמא) כַּמָּה פּוֹסְקִים, [ב]דְּאֲפִלּוּ אִם אֵינוֹ מְרֻפֶּא אֶלָּא שֶׁעוֹשֶׂה כְּדֵי לְהָגֵן מִצַּעַר, גַּם כֵּן מֻתָּר לָצֵאת בּוֹ. וְכֵן כָּתַב בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק נה) בְּשֵׁם מְהַרְשַׁ״ק (תפארת שמואל פ״ו אות י). וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסָעִיף כ״ב (משנ״ב ס״ק עז) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם הַגְּרָ״א דְּדַעַת הָרַמְבַּ״ם (פי״ט הי״ג) הוּא גַּם כֵּן הָכִי, (קמט) וְעַל כֵּן אִם חָתַךְ אֶצְבָּעוֹ בְּשַׁבָּת וְכוֹרֵךְ חִתִּיכַת בֶּגֶד עָלֶיהָ שֶׁלֹּא יִשָּׁרֵט בִּבְגָדָיו, (קנ) מֻתָּר לָצֵאת בּוֹ. מִיהוּ יוֹתֵר טוֹב שֶׁיְּכוֹרֵךְ עַל הַמָּקוֹם הַזֶּה בְּאֵיזֶה סַמַרְטוּט, דְּבָזֶה מְצַדֵּד הַפְּרִי מְגַדִּים (א״א ס״ק מא) (קנא) דִּלְכֻלֵּי עָלְמָא שָׁרֵי לָצֵאת בּוֹ, דְּלֹא חֲשִׁיב וּבְטֵיל לְגַבֵּי הַמַּכָּה. (קנב) מִיהוּ בְּכָל גַּוְנֵי צָרִיךְ לִרְחֹץ מִקֹּדֶם הַדָּם שֶׁבְּאֶצְבָּעוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִצְטַבַּע עַל יְדֵי זֶה: (קט) **מֻתָּר לָצֵאת.** וְדַוְקָא בְּשֶׁקָּשַׁר אֶת הַמַּטְבֵּעַ לְפִסַּת רַגְלוֹ (קנג) מִבְּעוֹד יוֹם בְּאֵיזֶה סַמַרְטוּט דְּלֹא חֲשִׁיב וּבְטֵיל, אֲבָל אִם קָשַׁר אָז בְּדָבָר שֶׁהוּא חָשׁוּב, אָסוּר לָצֵאת בְּשַׁבָּת, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף כ״ב (ס״ק עז): **כט** (קי) **דְּהֵינוּ שֶׁלְּאַחַר וְכוּ'.** וְכָל שֶׁכֵּן (קנד) כְּשֶׁהֵסִירָהּ לְגַמְרֵי מֵעַל עַצְמוֹ וְקִפְּלָהּ וּנְתָנָהּ עַל כְּתֵפוֹ דְּחִיָּב: (קיא) **חַיָּב חַטָּאת.** שֶׁאֵין זֶה דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ, וְהָוֵי לֵיהּ מַשּׂוי: (קיב) **לְמַטָּה מִכְּתֵפָיו.** הַיְנוּ (קנה) אֲפִלּוּ אִם אֵינוֹ מְכֻסֶּה בָּהּ רֹב גּוּפוֹ. וְיֵשׁ מַחְמִירִין בְּדָבָר דְּבָעִינַן שֶׁיְּהֵא מְכֻסֶּה בָּהּ רֹב גּוּפוֹ: (קיג) **וְעַל פִּי זֶה מֻתָּר וְכוּ'.** כַּוָּנָתוֹ בְּאָפֶן זֶה שֶׁמִּתְקַצֵּר קְצָת מִלְּמַטָּה, דְּכֵיוָן שֶׁעַל כָּל פָּנִים מַעֲטֶה הוּא עַד לְמַטָּה מִכְּתֵפָיו, וְאַף עַל גַּב שֶׁמִּגְּבִיהַּ שׁוּלָיו מִלְּמַטָּה, שָׂרִי, דְּלִהְתְעַטֵּף כָּל גּוּפוֹ בּוֹ כְּמוֹ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת קָשֶׁה לַעֲשׂוֹת כֵּן כְּשֶׁהוֹלֵךְ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים אַף שֶׁיִּלְבַּשׁ גְּלִימָא עָלָיו מִלְּמַעְלָה: (קיד) **וְלַהֲבִיאוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת.** כָּאן שַׁיָּךְ הַגָּהַּ דְּסָעִיף שֶׁאַחַר זֶה [בְּאֵר הַגּוֹלָה (בהג״ה) וְעוֹלַת שַׁבָּת (ס״ק מט), וּלְפֵרוּשׁ הַגְּרָ״א שֶׁנִּכְתֵּב לְקַמָּן (משנ״ב ס״ק קטו), הַהֶגְהָה עַל מְקוֹמָהּ עוֹמֶדֶת]:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(קיט) פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״מ): **(קכ)** יוֹרֶה דֵּעָה רפ״ב (ס״ו), גְּלִיּוֹן רַשָׁ״א שָׁם: **(קכא)** גִּמְרָא (סא:), וְהוּבָא בְּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״מ): **כו (קכב)** פְּרִי מְגַדִּים (משז״ו ס״ק טו): **(קכג)** הָרֹא״שׁ שָׁם: **כז (קכד)** פְּרִי מְגַדִּים (משז״ו ס״ק טז): **(קכה)** לִבּוּשֵׁי שָׁרָד (פ״ו סי׳ יט): **(קכו)** כֵּן מוּכָח בְּרַמְבַּ״ם בְּפֵרוּשׁ הַמִּשְׁנָה (פי״ו מ״י): **כח (קכז)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק מא): **(קכח)** רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב חלק ט) וְשָׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (כג. אות א) (וּמַהֲרִי״ל) [וּמַהֲרִי״ל] (מנהגים), וְגַם בְּסָעִיף י״ג מַשְׁמַע דְּדַעַת הַמְחַבֵּר הוּא כֵּן, וְעַל זֶה כָּתַב הַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר בְּחִדּוּשָׁיו דְּדִבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם הָאלוּ (ס״ק מא) סוֹתֵר לְהָא דְּסָעִיף י״ג: **(קכט)** שָׁם בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק נה): **(קל) וְכֵן מַשְׁמַע מֵהַגְּרָ״א** לְעֵיל בְּסָעִיף כ״ב **דְּאֲפִלּוּ דָּבָר חָשׁוּב מַתָּר כֵּיוָן שֶׁמּוּעִיל שֶׁלֹּא יִשָּׁרֵט, אַף הוּא סוֹבֵר בְּסוֹף סִימָן זֶה (סנ״א) דִּלְדַעַת הָרַמְבַּ״ם** (פי״ט הט״ו) **וְרַבֵּנוּ יוֹנָה** (כג. ד״ה תני רבה בר בר חנה) **אֵינוֹ מַתָּר לָצֵאת בָּהֶן כִּי אִם בְּשָׁעָה אַחַת מִבְּעוֹד יוֹם. וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּאִם כּוֹרֵךְ בְּסַמַרְטוּט אֲפִלּוּ דָּבָר חָשׁוּב מֻתָּר** (קלא) גַּם לְעִנְיַן סַמַרְטוּט כֵּן, הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק סב) וְהַפְּרִי מְגַדִּים וְהַחַיֵּי אָדָם (ח״ב כלל נו ס״ח) מִקִּלִּין בָּזֶה: **(קלב)** וְלֹא כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַחַיֵּי אָדָם (שם) דְּבְדָבָר חָשׁוּב לְכֻלֵּי עָלְמָא אָסוּר וּמַחֲלֹקֶתָם הוּא רַק בְּסַמַרְטוּט, גַּם בְּהַגְּרָ״א מַשְׁמַע לְעֵיל (סכ״ב) דְּמֻתָּר לְכָרֹךְ עַל הַמַּכָּה לְדַעַת הָרַמְבַּ״ם (פי״ט הי״ג) אֲפִלּוּ בְּדָבָר חָשׁוּב כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשָּׁרֵט הַמַּכָּה, וְכֵן מוֹכֵחַ שֶׁכָּתַבְתִּי מִתְּחִלָּה: **(קלג)** תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק נה): **(קלד)** שָׁם: **כט (קלה)** דְּבָזֶה חַיָּב אֲפִלּוּ לְדַעַת רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל (נח. ד״ה הא דאמר שמואל), עַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה היוצא בטלית): **(קלה)** כֵּן כָּתַב בְּאַלְיָה רַבָּה (ס״ק נב) וּלְבוּשֵׁי שָׁרָד, וְכֵן מַשְׁמַע מִמְּקוֹרוֹ שֶׁל הַגְּרָ״א. [הַטַּ״ז (ס״ק כד) הֶחְמִיר לְקַמָּן דְּבָעִינַן שֶׁיְּהֵא מְכֻסֶּה בָּהּ רֹב גּוּפוֹ, וְהַגְּרָ״ז (סעיף לה) הֶעְתִּיק כְּדָבָרָיו:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (סל״ג) כתב: וכל בעל נפש יחוש לדבריו (במקום שאין שם צורך כ״כ). **ב]** ובשו״ע הרב (סל״ד) אסר במטבע שהוא דבר חשוב ואינו מתבטל אלא אם כן יש בו צורך לרפואה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

צ תְּשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ"א (ח"ה סי' רכד). ק שָׁם בַּגְּמָרָא (קמו.) לְפִרוּשׁ רַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק י"ט (ה"י). ר כֵּן פֵּירֵשׁ הַבַּיִת יוֹסֵף (ד"ה וכ"ש היוצא בטלית מקופלת) לְדַעַת כָּל הַפֵּרוּשִׁים שֶׁהֵבִיא. ש שָׁם בַּגְּמָרָא.

ל * צ**מֵתַר לָצֵאת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים** (קטו) * **בְּטַלִּית סָבִיב הַצַּוָּאר.** הַגָּהּ: * אַף עַל פִּי שֶׁמְּנִיחַ צַד יָמִין עַל כְּתֵפוֹ שֶׁל שְׂמאל, דְּדֶרֶךְ לְלָבְשׁוֹ כָּךְ, וְלֹא הָוֵי אֶלָּא לְהִתְנָאוֹת וְשָׁרֵי (בית יוסף (ד"ה ומ"ש היוצא בטלית מקופלת)):

לא ק**הַיּוֹצֵא מְעֻטָּף בְּטַלִּיתוֹ** * **וְקִפְּלָהּ מִכָּאן וּמִכָּאן בְּיָדוֹ אוֹ עַל כְּתֵפוֹ, אִם** (קטז) **נִתְכַּוֵּן לְקַבֵּץ כְּנָפָיו כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקָּרְעוּ אוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְלַכְלְכוּ, אָסוּר, וְאִם קִבְּצָם לְהִתְנָאוֹת בָּהּ כְּמִנְהָג אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם בְּמַלְבּוּשָׁן, מֻתָּר.** ר**וְהָנֵי מִילֵי בְּטַלִּיתוֹת שֶׁהָיוּ יְרִיעָה אַחַת מְרֻבַּעַת,** (קיז) **אֲבָל מַלְבּוּשִׁים דִּידָן כְּשֶׁהוּא לָבוּשׁ בָּהֶם** (קיח) **וּמוֹצִיא יָדָיו מִתּוֹכָהּ, מֻתָּר לְתָפְסָם קְצָתָם בְּיָדוֹ וּלְהַגְבִּיהַּ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְלַכְלְכוּ שׁוּלָיו בְּטִיט, אוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא** (כז) **יַעְבְּטוּהוּ לְגַמְרֵי.** ש**הַיּוֹצֵא בְּמָעוֹת הַצְּרוּרִים לוֹ בְּסִדִינוֹ,** (קיט) **חַיָּב.** הַגָּהּ: אֲבָל בַּבַּיִת (קכ) מֻתָּר * אִם צָרִיךְ לוֹ, וַאֲפִלּוּ אֵינָן צְרוּרִים

בַּאֵר הַיטֵב

לא (כז) **יַעְבְּטוּהוּ.** כָּתַב מַהֲרַי"ל (מנהגים), הֵנִי נָשֵׁי שֶׁמַּפְשִׁילִין וּמְקַפְּלִין בִּגְדֵיהֶן תַּחַת זְרוֹעוֹתֵיהֶן לְהַגְבִּיהַּ שֶׁלֹּא יִשָּׁנְפוּ שׁוּלֵיהֶן, אֲסוּרִים, דְּנַעֲשִׂים כְּאֻמָּצָע כְּמֻרָּב.

בְּאוּר הֲלָכָה

ל * **מֻתָּר לָצֵאת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְכוּ'.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק קטו) בְּמַה שֶׁכָּתְבוּ בְּשֵׁם הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק מג) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק נז), דְּהוּא מִתְּשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ"א (ח"ה סי' רכד), וּמְבֹאָר שָׁם דְּמֵירֵי בִּמְדִינוֹת שֶׁנָּהֲגוּ לָצֵאת כֵּן, וְכֵן כָּתַב בְּנַהַר שָׁלוֹם (ס"ק טז) וְרש"א. וְהִנֵּה הַשּׁ"ז יָצָא לְיַדּוֹן בַּדָּבָר הֶחָדָשׁ בְּסָעִיף ל"ד (ס"ק כד), דְּלְדַעַת רַשְׁ"י (קמו. ד"ה בטלית מקופלת) וְהַשּׁוּר כְּשֶׁלּוֹקֵחַ טַלִּית מְקֻפָּל אוֹתוֹ סָבִיב צַוָּארוֹ, שָׁרֵי בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת, וּמִפְּרַשׁ דִּבְאֹפֶן זֶה מֻתָּר בְּסִדּוּרוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְלַכְלְכוּ עַל כְּתֵפוֹ בְּסָעִיף ל"ד, וּבְאֹפֶן זֶה מַתִּיר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כָּאן לְעִנְיַן טַלִּית, וְזֶה עֲדֵיפָא לְשִׁטְתּוֹ מִסָּעִיף כ"ט, עַיֵּן שָׁם שֶׁטָּעְמוּ. אֲבָל הָאַחֲרוֹנִים לֹא הִתְפִּיקוּ דְּבָרָיו לְמַעֲשֶׂה, וּמִשְּׁמַע דְּלֹא סְבִירָא לְהוּ חִלּוּקוֹ, וְגַם הוּא בְּעַצְמוֹ כָּתַב בְּסוֹף סָעִיף קָטָן כ"ד דְּהַרְמַב"ם (פ"י ה"י) אוֹסֵר גַּם בָּזֶה וּלְמַעֲשֶׂה יֵשׁ לְהַחְמִיר כְּדִבְרָיו, וְנִחְזַר בּוֹ מִמַּה שֶּׁכָּתַב בְּסָעִיף קָטָן י"ט בְּסוֹפוֹ דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל, וּכְבָר עָמַד עַל זֶה בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק נג). וְלָכֵן לֹא הִעְתַּקְתִּי בְּאוּרוֹ בְּסָעִיף זֶה:

* **בְּטַלִּית סָבִיב הַצַּוָּאר.** עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק מג) דְּמַשְׁמַע דְּאִפְלוּ בְּטַלִּית מְצֻוֶּה. וְעַיֵּן בְּפָרִי מְגַדִּים שֶׁהִתְעוֹרֵר דִּיהְיֶה אָסוּר בְּשַׁבָּל הַצִּיצִית, דְּאִפְלוּ אִם נֹאמַר עִתָּה כְּסוּת הַגּוּף וְהֵנֵי הַצִּיצִית מְשׁוּרִ', רֵישׁ לוֹמַר דְּצִיצִית בְּהָלִיכָה זוֹ, דְּהוּא אֵינוֹ עִתָּה לְבֵישָׁה הוּא, מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ חַיָּב בְּצִיצִית נוֹי הֵן לַבֶּגֶד, וְדוֹמְיָא דְּלַיְלָה דְּמֻתָּר בְּלֵילְיָא אַף עַל גַּב שֶׁאֵינוֹ חַיָּב אֲז בְּצִיצִית, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן י"ג (סק"א), וְלֹא דָּמֵי לְסָעִיף ל"ח דְּדַעְתּוֹ עֲלֵיהֶן לְהִשָּׁלֵים; עַיֵּן שָׁם:

* **אַף עַל פִּי שֶׁמְּנִיחַ וְכוּ'.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק קטו) **בְּמַה שֶׁכָּתְבוּ בְּשֵׁם הַגְּרַ"א.** וְהִנֵּה מְקוֹר דִּבְרֵי הָרַמַ"א לְפִי בֵּאוּרוֹ הוּא מִדִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת (קמו. ד"ה מהו), וְדַע דִּלְפִי הַמְבֹאָר בְּתוֹסָפוֹת שָׁם אֵינוֹ מֻתָּר רַק בְּשֶׁהֲנִיחַ צַד אֶחָד שֶׁל יָמִין עַל כְּתֵף שְׂמאל, דְּהַיְנוּ צַד הָעֶלְיוֹן שֶׁלָּנוּ, אֲבָל בְּשֶׁהֲנִיחַ שְׁנֵי צְדָדִין שֶׁל יָמִין עַל כְּתֵף שְׂמאל זֶהוּ מֻרְבֶּה לֶאֱסוֹר:

לא * **וְקִפְּלָהּ מִכָּאן וּמִכָּאן בְּיָדוֹ אוֹ עַל כְּתֵפוֹ.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק קטז). א]**וְהַגְּרַ"א בְּבֵאוּרוֹ נִרְאֶה שֶׁמְּפָרֵשׁ דִּבְרֵי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ** דְּהוּא הִעְתִּקַת לְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם (פ"י ה"י ט) **בְּאֹפֶן אַחֵר, שֶׁכָּפַל שׁוּלָיו וְהִגְבִּיהָהּ וְאָחֲזָהּ בָּךְ בְּיָדוֹ אוֹ עַל כְּתֵפוֹ, וְנַעֲשָׂה כְּעֵין מְרֻבַּע כְּפָנִים, וְאָסְרוּ רַבָּנָן לְהוֹצִיא כָּךְ כְּשֶׁאֵינוֹ מְכֻוָּן לְהִתְנָאוֹת מְשׁוּם דְּלָאו דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ הוּא כָּל כָּךְ:**

לב * **אִם צָרִיךְ לוֹ.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק קכ) דְּיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהֵיכָא שֶׁיָּרָא שֶׁלֹּא יִגְזְלוּהוּ, וְלִכְאוֹרָה לְפִי מַאי דְּמַסְקִינַן לְקַמָּן (משנ"ב ס"ק קכג) דְּמֻתָּר בְּמָקוֹם פָּסִידָא לְהוֹצִיא הַמָּעוֹת שֶׁלֹּא כְּדַרְכָּן הוֹצָאָה, אִם כֵּן לְמָּה בְּצֵי רַמַ"א כְּלָל הָכָא מְנַקְּבִים אֲפִלּוּ לְעִנְיַן לְהוֹצִיאָם בְּיָדוֹ, מִ"מ חָמִיר אִסּוּר מַקָּצָה מֵהוֹצָאָה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ל (קטו) דְּמַאי רְבוּתָא הוּא לְהַתִּיר בְּאֹפֶן זֶה, יוֹתֵר רְבוּתָא הוּא לְהַתִּיר כְּשֶׁאֵינוֹ מְעֻטָּף כְּלָל רַק מֻנָּחַת כָּךְ עַל כְּתֵפוֹ סָבִיב צַוָּארוֹ. וְאִם בָּא לוֹמַר דְּדַוְקָא בְּאֹפֶן זֶה, לֹא הָיָה לוֹ לוֹמַר בִּלְשׁוֹן אֶף עַל פִּי: **(מ"א)** שֶׁהֲרֵי הוּא מְרֻמָּז עַל תּוֹסָפוֹת שָׁם (קמו.) דְּבוּר הַמַּתְחִיל מֵהוּ, וּמְפֹרָשׁ שָׁם כֵּן לְהַמְעִיט: **(מ"א)** הֵינוּ דְּלֹא מִיבָּעְיָא אִם אֵינוֹ מֻנָּח כָּל צַד יָמִין עַל כְּתֵף שְׂמאל דְּשָׁרֵי, דְּאֶף שֶׁהוּא מְקֻבָּץ מִלְּמַעְלָה סָבִיב צַוָּארוֹ לְצַד יָמִין וּלְצַד שְׂמאל אֶת הַטַּלִּית וּמֻנָּח עַל כְּתֵפוֹ, מִכָּל מָקוֹם הֲלֹא מַאֲחוֹרָיו מְשֻׁלְשָׁל הַטַּלִּית עַל גּוּפוֹ, וְאֵינוֹ נִקְרָא עֲדַיִן בְּשֵׁם מְרֻבָּה לְאִסּוּר [וְלֹא כְּדַעַת רַבֵּנוּ יוֹנָה שֶׁחִבֵּר בְּרַ"ן (סכ. ד"ה היוצא) שֶׁאוֹסֵר בְּזֶה], אֶלָּא אֲפִלּוּ אִם מֻנָּחַ צַד יָמִין עַל כְּתֵף שְׂמאל, גַּם כֵּן שָׁרֵי, כֵּן מוֹכֵחַ בְּתוֹסָפוֹת שָׁם, אַף דִּבְאֹפֶן דְּדַוְקָא בְּשֶׁהָיָה אֶחָד שֶׁל יָמִין מֻנָּח עַל כְּתֵף שְׂמאל אוֹ שָׂרֵי, וְהָרַמַ"א סָתַם בְּזֶה, וְצָרִיךְ עִיּוּן: **לא (קמו)** טוּר: **(קמ)** כֵּן מַשְׁמַע בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה וכ"ש היוצא בטלית מקופלת), דְּלְהַרְמַב"ם (פ"י הל' יח"ט) יֵשׁ לְחַלֵּק בֵּין טַלִּית מְקֻפֶּלֶת לְהַךְ דְּהָכָא, וְאִם כֵּן בְּשֶׁלְּחָן עָרוּךְ שֶׁהֶעְתִּיק לְשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם עַל בָּרְחֵךְ צָרִיךְ לוֹמַר כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ. (סק"כ) דְּמַשְׁמַע מִנֵּיהּ דְּעִנְיַן אֶחָד הוּא עִם הַנַּ"ל, הַקָּשׁוּי עָלָיו הָאַחֲרוֹנִים: **(ממ)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק מד) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק נח) וּפְרִי מְגַדִּים, וְסִיְּעָם הגר"א מִדִּבְרֵי מַהֲרַי"ל אַךְ יְכוֹלִים לְהַגְבִּיהַּ בְּיָדָן בְּלִי שׁוּם קִפּוּל, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְעַיֵּן ט"ז (ס"ק כה) בְּאֹרֶךְ. הַנָּשִׁים שֶׁחוֹגְרוֹת וְאַחַר כָּךְ מַגְבִּיהִין קְצָת הַבֶּגֶד וְחוֹגְרוֹת שֵׁנִית לְמַטָּה, אוֹתוֹ

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

ל (קטו) **בְּטַלִּית סָבִיב הַצַּוָּאר.** וְאֵין זֶה סוֹתֵר לַסָּעִיף הַקּוֹדֵם, דְּמֵירֵי בִּמְדִינוֹת שֶׁנָּהֲגוּ לָצֵאת כֵּן בְּחֹל בְּכָל הַיָּמִים, וְלָכֵן מֻתָּר אֲפִלּוּ בְּמָקֹם פָּשׁ וּמִנָּח סָבִיב הַצַּוָּאר, דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ הוּא שָׁם, וְהוּא כְּעֵין סוּדָר שֶׁהַתִּיר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לְקַמָּן בְּסָעִיף ל"ד [מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק מג) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק נז)]. וּמַה שֶּׁכָּתַב בַּהַגָּ"ה אַף עַל פִּי וְכוּ', (קלו) מְקוֹמָהּ שַׁיָּךְ לְסוֹף סָעִיף כ"ט, וְכַנַּ"ל. וּבְבֵאוּר הַגְּרַ"א (קלו) מַשְׁמַע שֶׁמְּפָרֵשׁ דְּמַה שֶּׁכָּתַב בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ בְּטַלִּית שֶׁמְּסֻבִּיב הַצַּוָּאר, הַיְנוּ שֶׁשְּׁנֵי צִדֵּי הָעֶלְיוֹן הָיָה מְקֻבָּץ וּמֻנָּח סָבִיב הַצַּוָּאר, אֲבָל שׁוּלָיהָ הַתַּחְתּוֹן שֶׁמֵּאֲחוֹרָיהָ הָיָה מְשֻׁלְשָׁל לְמַטָּה, וְלָזֶה סַיֵּם הָרַמַ"א (קלו) דְּאַף עַל פִּי שֶׁמְּנִיחַ צַד יָמִין עַל כְּתֵפוֹ שֶׁל שְׂמאל גַּם כֵּן מִשּׁוּם דֶּרֶךְ לְלָבְשׁוֹ כָּךְ וְהוּא לְהִתְנָאוֹת, וּלְפִי פֵּרוּשׁוֹ שַׁיָּךְ דִּין זֶה גַּם בִּמְדִינָתֵנוּ: **לא** (קטז) **נִתְכַּוֵּן לְקַבֵּץ כְּנָפָיו וְכוּ'.** הַיְנוּ שְׁנֵי הַקְּצָווֹת שֶׁלְּפָנָיו וּלְאַחֲרָיו לְצַד יָמִין, וְכֵן שֶׁל צַד שְׂמאל, וְקִפְּלָן וְהִגְבִּיהָן עַל יָדוֹ אוֹ עַל כְּתֵפוֹ. (קמ) וְלֹא דָּמֵי לְסָעִיף כ"ט, דְּהָתָם כָּל שׁוּלֵי הַטַּלִּית שֶׁלְּאַחֲרָיו מְקֻפָּלֶת וּמֻנַּח עַל כְּתֵפוֹ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא דְּרַק הַקְּצָווֹת מְקֻפָּלִין וּמֻנָּחִין עַל כְּתֵפָיו, לְהָכִי רַק אִסּוּרָא אִיכָּא וְלֹא חִיּוּבָא, וְגַם תְּלוּי בְּכַוָּנָתוֹ: **(קיז) אֲבָל מַלְבּוּשִׁים דִּידָן.** הַטַּעַם, דְּאַכַּתִּי נִשְׁאַר עָלָיו עֵצֶם הַבֶּגֶד דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ. (קמפ) וּמִשְּׁמַע בְּאַחֲרוֹנִים, דְּאַף עַל פִּי כֵן אֵין לְהָקֵל אֶלָּא בְּמַגְבִּיהַּ קְצָת, אֲבָל לֹא לְהַגְבִּיהַּ הַרְבֵּה וּלְתָתָם תַּחַת הַזְּרוֹעַ, דְּנַעֲשָׂה כְּמֻרָּב: **(קיח) וּמוֹצִיא יָדָיו מִתּוֹכָהּ.** מַשְׁמַע (קמכ) דְּכְשֶׁאֵינוֹ מוֹצִיא יָדָיו מִתּוֹכָן, כְּגוֹן מְעֻטָּפִין"ק שֶׁל נָשִׁים, אוֹ שׁוּל מְאֻטָּפִ"ל שֶׁל אַשְׁכְּנַזִּים, אָסוּר לְהַגְבִּיהָם, דְּלָאו דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ הוּא. וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה, (קמנ) דְּאֵין לְהַחְמִיר אֶלָּא לְהַגְבִּיהַּ הַרְבֵּה, אֲבָל לֹא מֵעַט כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְלַכְלֵךְ, דַּעֲדַיִן דֶּרֶךְ לְבֵישָׁה הוּא:

לב (קיט) **חַיָּב.** דְּדֶרֶךְ הוֹצָאָה הִיא. (קמד) וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁיּוֹצֵא לַחוּץ בְּמָעוֹת הַצְּרוּר לוֹ בְּכִיסוֹ הַתָּחוּב בְּבִגְדוֹ, אֲבָל בַּבַּיִת אוֹ תּוֹךְ הֶעָרוּב דְּלֵית בֵּיהּ מִשּׁוּם אִסּוּר הוֹצָאָה, שָׁרֵי בְּאֹפֶן הַמְבֹאָר לְקַמָּיהּ: **(קכ) מֻתָּר.** לְהִיוֹת לָבוּשׁ בְּסַפְּדִין הַזֶּה, (קמה) **אִם צָרִיךְ לוֹ לְהַסְפִּין.** אֲנוּ לוֹמַר בְּפֵרוּשׁ הַתּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק מ), דְּהָאי אִם צָרִיךְ לוֹ הַיְנוּ שֶׁיָּרֵא לְהַנִּיחוֹ שָׁם

לִיקוּמֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וְכֵן בֵּיאֵר בְּשׁוּ"ע הָרַב (סל"ה) אֶת דִּבְרֵי הָרַמַ"ב, וּפְסַק כֵּן.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah